

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Positieve afwijzing ontheffing Soortenbescherming	Datum	31 augustus 2023
Zaaknummer	Z2023-00000294	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D-PU-2023-00014240	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	14 februari 2023	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlagen	- Bijlage 1: Voorgestelde maatregelen - Bijlage 2: Locatie plangebied - Bijlage 3: Ontwerp plangebied - Bijlage 4: Soortenplan Hof van Harmelen		

ABO-Milieuconsult b.v. heeft namens Ontwikkelingsmaatschappij Hof van Harmelen B.V. een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie Hof van Harmelen, achter de Ambachtsheerelaan in Harmelen (hierna: plangebied) en heeft zaaknummer Z2023-00000294.

1. Besluit

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten geen ontheffing te verlenen van de verbodsbepaling die genoemd is in artikel 3.1, vierde lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk storen van de huismus, de kerkuil en de sperwer.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de ontwikkeling van 96 woningen op de locatie Hof van Harmelen achter de Ambachtsheerelaan in Harmelen. De werkzaamheden bestaan uit het slopen van de bestaande opstallen en het verwijderen van het grootste deel van de bomen en struiken. De waterwegen worden op een aantal plaatsen verbreed. De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 2 van deze beschikking.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, vierde lid van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de huismus (*Passer domesticus*), de kerkuil (*Tyto alba*) en de sperwer (*Accipiter nisus*), voor de periode van 1 maart 2023 tot en met 1 januari 2028.

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 9 maart 2023 en 16 mei 2023 heeft u de aanvraag aangevuld.

2.3 Toetsingskader

De huismus, kerkuil en de sperwer zijn beschermd op grond van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten en deze onderzoeken aangeleverd bij de aanvraag. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

Afwijzing ontheffing huismus, kerkuil en sperwer

Er is ontheffing gevraagd van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, lid vier van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het storen van de huismus, kerkuil en de sperwer. Overtreding van deze verbodsbepaling of andere verbodsbepalingen in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (waarvoor de ontheffing niet is aangevraagd) is echter niet van toepassing.

De huismus, de kerkuil en de sperwer zijn in het plangebied aangetroffen. Op twee locaties binnen het plangebied is algeheel leefgebied van de huismus vastgesteld in de vorm van struiken, heesters en kleine bomen. Van de kerkuil en de sperwer is essentieel foerageer/jachtgebied vastgesteld.

Door de werkzaamheden worden de beschermde soorten opzettelijk verstoord. Maar het verbod op het storen van de soorten is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoorten. Dit is bepaald in artikel 3.1, vijfde lid, van de Wet natuurbescherming.

Door de mitigerende maatregelen die voor, tijdens en na de werkzaamheden worden toegepast (zie bijlage 1, 3 en 4 bij deze beschikking), is er geen sprake van storen met wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de vogelsoorten of anderszins overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming. Er worden namelijk geen beschermde functies van de soorten aangetast in het plangebied. Dit omdat er te allen tijde voldoende leef-/foerageergebied beschikbaar blijft voor exemplaren van de betreffende soorten. Een ontheffing kan dan ook niet verleend worden en is - met inachtneming van de mitigerende maatregelen - ook niet nodig om de geplande werkzaamheden uit te voeren.

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

Gelet op het voorgaande verlenen wij u geen ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. Dit houdt in dat het toegestaan is bovenstaande werkzaamheden zonder ontheffing ten aanzien van de huismus, de kerkuil en de sperwer uit te voeren.

3. Aanvullende informatie

3.1 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking. De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen. U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het formulier "Bezwaar maken tegen een beslissing van de provincie". U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl.
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Print het ingevulde formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift, onderteken het met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

3.2 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project wel ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Valid Signed door :
op 31-08-2023

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorgeschreven maatregelen

Bron: Activiteitenplan Hof van Harmelen (14 februari 2023)

4 Maatregelen

Om negatieve effecten op de drie beschermde soorten vogels zo veel mogelijk te beperken en zo de gunstige staat van instandhouding te kunnen waarborgen, worden passende maatregelen getroffen. Deze maatregelen zijn in onderstaande paragrafen nader uitgewerkt.

4.1 Maatregelen voor uitvoering van de werkzaamheden

Huismus

Onderzoek heeft uitgewezen dat zich op twee locaties in het plangebied essentieel groen voor de Huismus bevindt (figuur 4 rode kaders). Het plangebied wordt in twee fasen ontwikkeld (bijlage VI). Eerst het gebied ten zuiden van de paarse lijn (1), daarna het gebied ten noorden daarvan, het voormalige tuincentrum (2). De struiken, bomen en hagen in de groene kaders blijven tijdens de ontwikkeling van 1 behouden en worden pas verwijderd als het mitigerende en compenserende groen in plangebied 1 is aangeplant. De bomen die worden aangegeven met de gele cirkels blijven behouden.

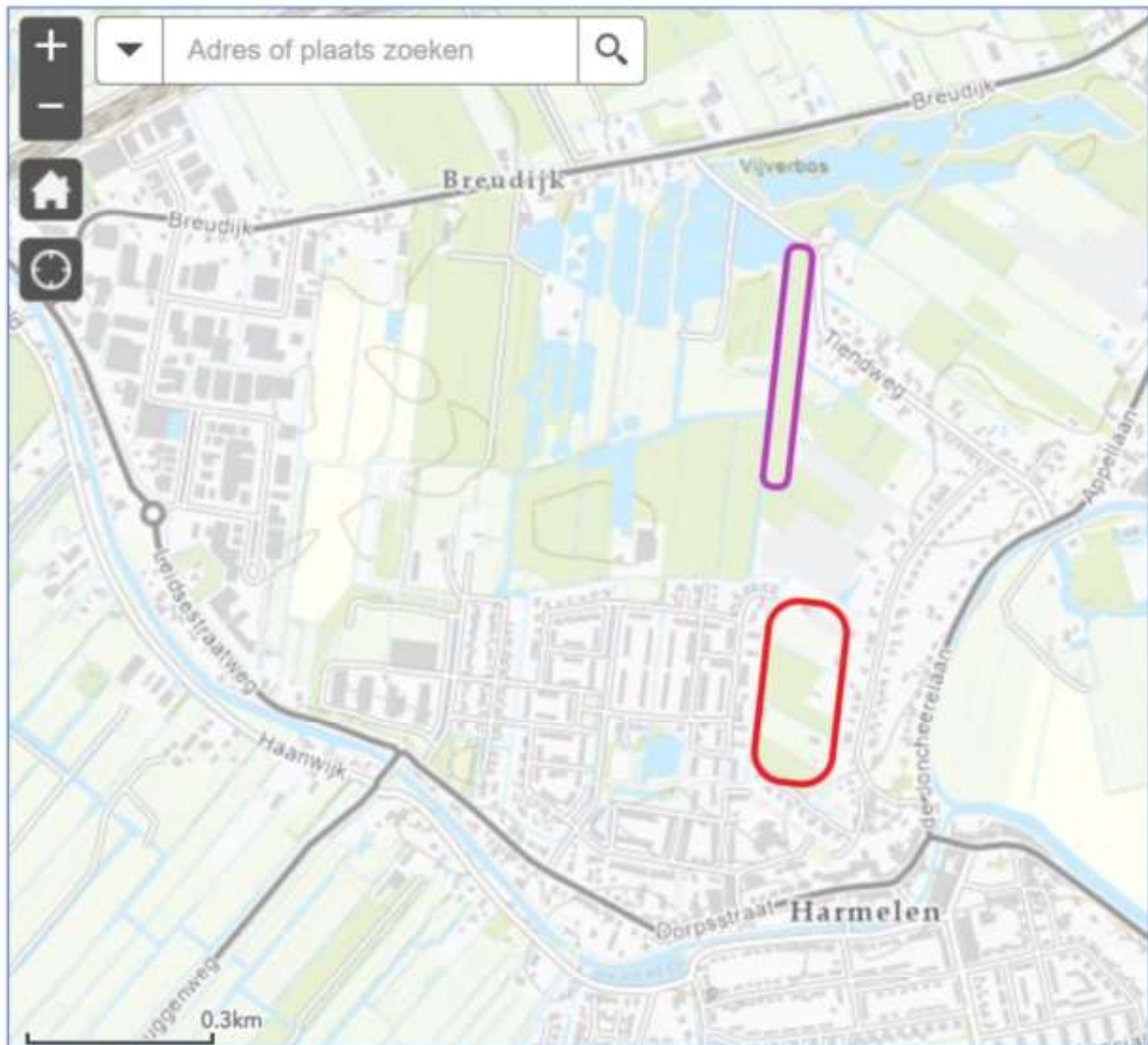
Figuur 4: essentieel groen Huismus (bron: aanvullend onderzoek NWC)

Sperwer

De Sperwer is een roofvogel die jaagt op vogels. Het plangebied maakt nu deel uit van het jachtgebied van de Sperwer doordat er voldoende prooiaanbod is. Van de maatregelen die genomen worden voor behoud van leefgebied voor de Huismus profiteert niet de Huismus alleen, andere algemeen voorkomende soorten vogels zullen hier ook gebruik van maken. Het behoud van de struikenrij en een aantal bomen zorgt ervoor dat het prooiaanbod tijdens de aanleg grotendeels behouden blijft en het plangebied onderdeel uit zal blijven maken van het essentiële leefgebied van de Sperwer.

Kerkuil

Voordat de werkzaamheden aanvangen wordt een gebied buiten het plangebied, maar binnen het territorium van de Kerkuil aangepast. Dit gebied (figuur 5) betreft een boomgaard wat geen optimaal leefgebied is voor de Kerkuil, omdat deze hier moeizaam doorheen kan manoeuvreren om te foerageren. Door aanpassingen te doen middels jachtposten in de vorm van tien uilenpalen (figuur 6), welke worden geplaatst tussen de bomen met een onderlinge afstand van circa 30/40 meter, kan de Kerkuil hier vanaf de boomgaard afspeuren naar prooidieren. Deze aanpassing maakt dat de boomgaard een kwalitatief sterker jachtgebied wordt en het verlies van jachtgebied in het plangebied compenseert. De staat van instandhouding wordt niet negatief beïnvloed.

Figuur 5 plangebied rood, boomgaard paars (bron: pzh.maps.arcgis.com)

Figuur 6: voorbeeld van een paal die gebruikt wordt voor roofvogels, waaronder de Kerkuil.

4.2 Maatregelen tijdens de uitvoering van werkzaamheden

Tijdens de werkzaamheden zijn de struikenrand in deel 2 (figuur 4) en een aantal bomen in deel 1 behouden, de boomgaard is als foerageergebied optimaal geschikt gemaakt. De maatregelen voor de wijze waarop het terrein bouwrijp gemaakt uit het Milieudadvies van Gemeente Woerden worden in acht genomen. Deze maatregelen hieronder:

- Eventuele kapwerkzaamheden en het verwijderen van groen en beplanting buiten het broedseizoen voor vogels plaats te laten vinden (maart tot en met augustus). Wanneer kapwerkzaamheden wel in het broedseizoen worden uitgevoerd dient vooraf een broedvogelcontrole door een ecologisch deskundige te worden uitgevoerd;
- Te starten met de werkzaamheden (incl. de sloop van opstallen) buiten het broedseizoen voor vogels (maart tot en met augustus). Wanneer werkzaamheden wel in het broedseizoen worden uitgevoerd dient vooraf een broedvogelcontrole door een ecologisch deskundige te worden uitgevoerd;
- De werkzaamheden zodanig uitvoeren, dat eventueel aanwezige dieren een vrije vluchtroute hebben naar een bereikbaar en veilig alternatief habitat (in één richting, met vluchtroute);
- In verband met verstoring van aanwezige dieren worden de werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uitgevoerd;
- Aanwezige beplanting binnen het plangebied (met name bomen en struiken) zoveel mogelijk behouden;
- Om negatieve effecten op de rugstreeppad (die weliswaar niet binnen het plangebied is aangetroffen, maar wel in de omgeving aanwezig is en er om bekend staat zich snel te kunnen verplaatsen en bouwterreinen te koloniseren) te voorkomen, moet het plangebied worden afgezet met een amfibieënscherm. Dit amfibieënscherm wordt geplaatst vóór het einde van de winterrust en vóór de voortplantingsperiode, ofwel vóór 1 april. Dit raster bestaat uit stevig, glad materiaal dat tenminste 50 centimeter boven maaiveld uitsteekt en tenminste 10 centimeter is ingegraven. Een alternatief kan zijn om in de periode van winterrust te werken, zeker voor zover het graafwerkzaamheden betreft (maar vermoedelijk is dat vanwege de omvang en doorlooptijd van de werkzaamheden niet mogelijk).

4.3 Compenserende maatregelen

Huismus

Voor de Huismus wordt op de plek van huidig essentieel groen heesters en hagen aangeplant om dit te compenseren. Ook krijgt de nieuwe wijk een parkje met groen. Alle woningen hebben straks een tuin waar de Huismus zich als stadsvogel goed thuis voelt. Bovendien krijgt het plangebied ook de functie van voortplantingsplaats (een functie die nu ontbreekt), omdat 40 woningen geschikt gemaakt worden voor de Huismus om hun nest te maken. Neststenen, speciale dakpannen en op een aantal plekken wordt vogelschroot pas bij de derde dakpan vanaf de goot aangebracht zodat de Huismus hier zelf een nest kan maken. In de huizen met zogenaamde mansarde daken wordt op een aantal plekken ruimte gecreëerd in de knikpannen (gat als opening naar dakvlak erachter) waar de Huismus een nest kan maken (zie hiervoor het uitgewerkte soortenplan bijlage VI).

Sperwer

Doordat de wijk een groene inrichting krijgt zijn er veel prooidieren aanwezig. De trend voor de Sperwer is dat deze soort steeds meer een stadsvogel wordt en het Hof van Harmelen als leefgebied zal gaan gebruiken.

Kerkuil

De randen met struiken en bermen langs de waterwegen van Hof van Harmelen kunnen door de Kerkuil na het voltooiën van Hof van Harmelen gebruikt worden om te jagen. Ter compensatie van het verlies van jachtgebied is een boomgaard (figuur 5) met behulp van 10 roofvogelpalen optimaal geschikt gemaakt als jachtgebied.

4.4 Ecologische begeleiding en zorgvuldig handelen

Wanneer in het broedseizoen begonnen wordt met het verwijderen van opstallen en groen moet door een deskundig ecoloog een broedvogelcontrole uitgevoerd worden. Ook de andere maatregelen uit paragraaf 4.2 worden in acht genomen.

4.5 Ecologisch werkprotocol

Bovenstaande maatregelen en eventueel extra opgelegde maatregelen worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol. Dit protocol wordt bij het melden van de start van de werkzaamheden toegestuurd aan Omgevingsdienst Utrecht. Het ecologisch werkprotocol is te allen tijde aanwezig op de locatie van de uitvoering van de werkzaamheden, om er zorg voor te dragen dat de uitvoerders weten op welke wijze de werkzaamheden uitgevoerd moeten worden.

4.6 Maatregelen en aanbevelingen na de werkzaamheden

Om de staat van instandhouding van de Huismus (en daarmee ook van de Sperwer) in het plangebied te waarborgen is het van belang een aantal lange termijn maatregelen te treffen zodat het habitat geschikt blijft.

- *Is opgenomen in het beplantingsplan:* Gebruik in het plantplan inheemse heesters en struiken. Doornstruiken als Meidoorn en Sleedoorn zijn voor de Huismus essentieel om als vluchtstruik te dienen nabij foerageergebied. De Meidoorn is ook door snoeien ook als haag te gebruiken;
- *Is opgenomen in het ontwikkelplan:* Gebruik voor de aanleg van parkeerplaatsen open stenen (figuur 7). Deze laten water door en de zaden van het gras dat ertussen groeit dient als voedsel voor de Huismus;
- *Aanbeveling:* Hanteer een diervriendelijk maaibeleid voor de bermen. Dat wil zeggen niet maaien tijdens de voortplantingsperiode en maaien in zones. Laat steeds een derde van de vegetatie staan. Een driejaarlijkse cyclus wordt aanbevolen. Kruidplanten krijgen hierdoor de kans zich te ontwikkelen deze leveren zaden en er komen insecten op af. Beide voedsel voor de Huismus. Bovendien kan er door deze maaicyclus prooiaanbod ontstaan voor de Kerkuil;

- *Is opgenomen in het ontwikkelplan, alle oevers worden natuurlijke oevers: Creëer zoveel mogelijk natuurlijke oevers. Hierdoor versterkt het aquatische leven zich en oeverplanten die een natte bodem nodig hebben krijgen zo de kans zich te ontwikkelen. Variatie in begroeiing zorgt voor een constant aanbod van bloeiende planten, wat het een goed vestigingsklimaat voor insecten oplevert. Deze vormen weer voedsel voor de Huismus. Ook kunnen hierdoor prooidieren voor de Kerkuil een plek vinden om te leven.*

Figuur 7. open structuur voor parkeerplaats

Bijlage 2: Ontwerp plangebied

Bron: Bijlage 1 van het Activiteitenplan (14 februari 2023)

BIJLAGE I
Ontwerp plangebied

Bijlage 3: Soortenplan Hof van Harmelen

Bron: Bijlage 2 bij het Activiteitenplan (14 februari 2023)

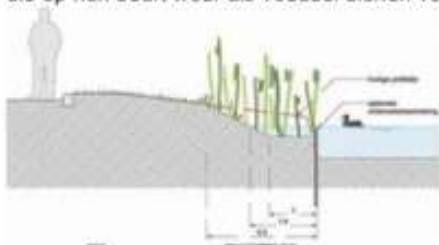
BIJLAGE II

Soortenplan Hof van Harmelen

Om de ecologische waarde van Hof van Harmelen te versterken worden een aantal aanpassingen gedaan aan het plangebied.

Natuurlijke oevers

Alle waterwegen die momenteel al in het plangebied aanwezig zijn worden op een aantal plaatsen verbreed. De oevers lopen langzaam af zonder beschoeiing zodat (water)dieren van land naar waterhabitat kunnen verplaatsen. Voor planten geldt dat de aflopende oever en bodem planten die specifieke eisen stellen aan de stand van het grondwater (land) alsook aan de waterdiepte (waterplanten), zich kunnen vestigen. Deze gevarieerde flora draagt ertoe bij dat de voedselvoorraad in de vorm van nectar voor insecten gedurende het hele groeiseizoen aanwezig is. Hierdoor kunnen insecten de hele levenscyclus hier voltooien. Dit betekent dat er constant insecten aanwezig zullen zijn, die op hun beurt weer als voedsel dienen voor allerlei dieren, waaronder vogels.

Schematische weergave van een natuurlijke oever. Bron: Poelmanreesink.nl

Parkeren met open structuur

De parkeerplaatsen in Hof van Harmelen krijgen een open steenstructuur. Hierdoor wordt hemelwater beter afgevoerd, maar bovendien dienen de zaden van de (on)kruiden, die hier gaan groeien, als voedsel voor o.a. de Huismus.

Nestgelegenheid vogels

In de woningen die worden gerealiseerd in Hof van Harmelen wordt ruimte gemaakt voor de vogelsoorten Huismus (*Passer domesticus*) en Gierzwaluw (*Apus apus*). Beide soorten zijn volledig afhankelijk van menselijke bebouwing voor hun nestlocatie. In circa 40 woningen van Hof van Harmelen wordt op diverse wijze een nestlocatie gerealiseerd. Doordat het nest aanbod gevarieerd is, is er goede kans dat beide soorten zich in Hof van Harmelen zullen vestigen. Voor de Huismus is daarnaast van belang dat in de nabijheid van de nestlocatie voldoende voedsel voorhanden is evenals vluchtstruiken (bij voorkeur dichte hagen of doornige struiken als Meidoorn en Sleedoorn). Ook een zandig stukje terrein, hoeft niet groot te zijn, is van belang voor het nemen van een stofbad. Door de inrichting van Hof van Harmelen wordt aan deze voorwaarden voldaan. Voor de Gierzwaluw is de directe omgeving van veel minder belang, deze vogelsoort komt om te broeden en vangt vliegende insecten, vaak tientallen kilometers in de omgeving.

Vleermuizen

In Nederland worden ecologisch gezien twee groepen vleermuizen onderscheiden. Er zijn boombewonende vleermuizen en gebouwbezonende vleermuizen. Voor de laatste groep wordt in Hof van Harmelen bewust ruimte gemaakt in muren van woningen. Hierdoor kunnen vleermuizen een verblijfplaats vinden. Voor vleermuizen geldt hetzelfde als voor de Huismus, het voedselaanbod is bij voorkeur dichtbij. Door de inrichting van Hof van Harmelen en de nabijheid van een nat natuurgebied is er een grote kans dat vleermuissoorten als de Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) zich hier vestigen. De verblijfplaats kan verschillende functies hebben, het kan dienen als zomer-, kraam of paarverblijf. In milde winters kan het ook als winterverblijf dienst doen.

Totaaloverzicht soortenverblijfplaatsen

In alle woningen zonder mansardedak kan het vogelschroot pas na de derde dakpan vanuit de goot worden aangebracht. Dit geeft met name de Huismus de kans zelf een nest te maken onder de eerste drie rijen pannen.

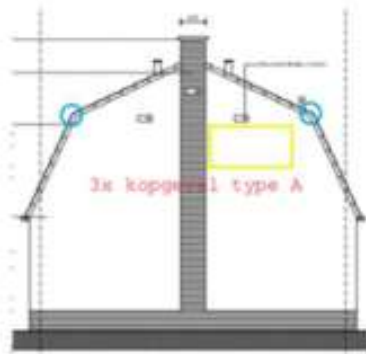
Alle woningen met goten en dakranden die een overstek hebben en afgetimmerd zijn hebben een holle ruimte. Deze holle ruimte is zeer geschikt voor individuele vleermuizen om te verblijven. Om deze holle ruimte toegankelijk te maken is slechts een kleine aanpassing nodig. Creëer aan beide zijden van een puntdak, of twee keer per woning met een rechte goot, een smalle opening vanaf de muur van 3cm breed en 7cm lang. Deze opening valt nauwelijks op maar kan ook worden weggewerkt in de buurt van de regenpijp bijvoorbeeld. Vleermuizen vinden hier zelf hun weg.

Op onderstaande tekening wordt aangegeven waar de verblijfplaatsen worden gerealiseerd.

- 7x Ingemetselde vleermuiskast (enkel);
- 2x Ingemetselde vleermuiskast (geschakeld, drie kasten);
- 8x Huismusdakpan in de knikpan of één pan erboven;
- Vogelschroot pas na de derde dakpan aanbrengen (Huismus);
- Inmetselestenen t.b.v. Gierzwaluw en Huismus.

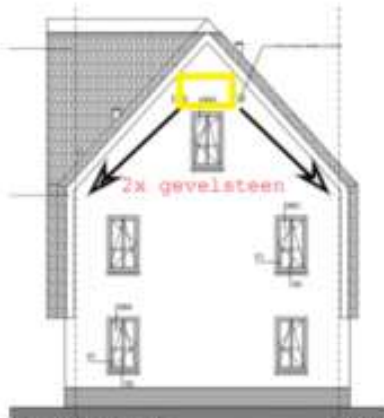

Overzicht van speciale aanpassingen voor beschermde soorten

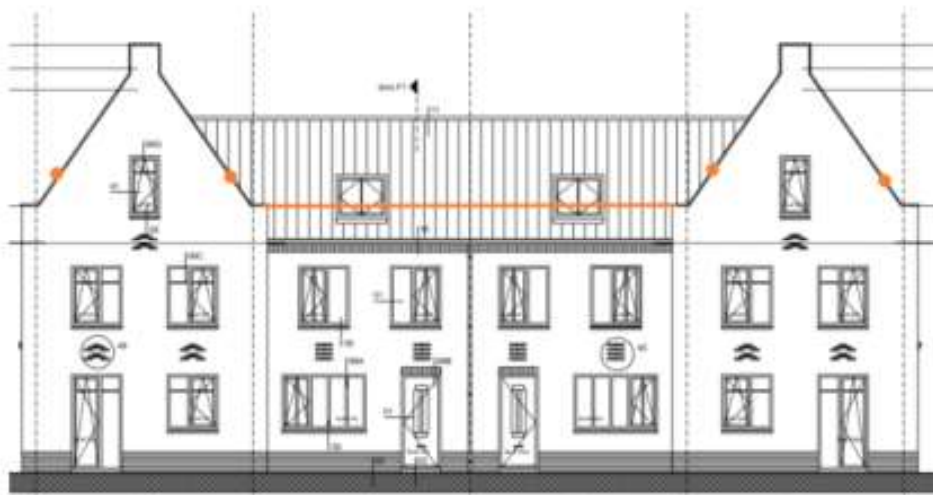
Type A1 bnr. 1-8

Opening in knikpan, om de vier pannen t.b.v. Huismus en Gierzwaluw
 Gierzwaluwstenen 3 x in bnr. 1 en 8
 Vleermuskast type inmetelsteen geschakeld, kraamverblijf in bnr. 8 (geel)

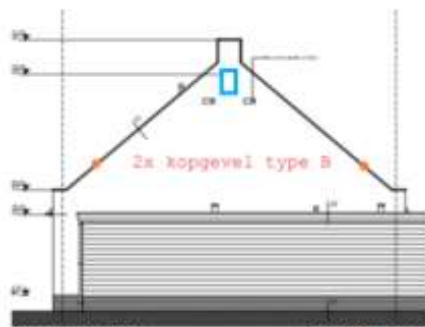
Type E2 bnr. 34-35

Gierzwaluwstenen bij bnr. 34, naar de hoek waar het dak begint, bnr. 35 handhaven
 Vleermuskast type inmetelsteen geschakeld, kraamverblijf in bnr. 34 (geel)

Type F1 bnr. 52-55 en 80-86

Vogelschroot pas na derde pan aanbrengen, voor en achtergevel

Type B1 bnr. 9-12

Vogelschroot pas na de derde pan aanbrengen t.b.v. Huismus (oranje zie ook F1 bnr. 52-55)
 Gierzwaluwkasten 2 x in bnr. 12
 Vleermuiskast type inmetSELsteen 1 x in bnr. 12 (blauw)

Type VK16 bnr. 16 tot 20

Opening in knikpan, om de +/- vier pannen t.b.v. Huismus en Gierzwaluw (blauw)
 Vleermuiskast type inmetSELsteen zomerverblijf in bnr. 20 (blauw links raam boven)

Type VK66 bnr. 66-67 (vier woningen)

4 x inmetSELkast strak onder de goot (i.v.m. beschutting) t.b.v. Gierzwaluw (groen) beide hoekwoningen zijgevel.
 Vogelschroot na de derde dakpan aanbrengen t.b.v. huismus (oranje voorzijde)

Type VK 71 en 74 (4-6 woningen)

4 x inmetseikast strak onder de goot (i.v.m. beschutting) t.b.v. Gierzwaluw (groen) alle hoekwoningen zijgevel
 Opening in knikpan, om de +/- vier pannen t.b.v. Huismus en Gierzwaluw (blauw), dicht bij de hoek en naast dakkapellen i.v.m. beschutting

Type VK70 (één woning)

Opening in knikpan, vijf om vier t.b.v. Huismus en Gierzwaluw (blauw), dicht bij de hoek en naast dakkapellen i.v.m. beschutting

Voorbeelden van aanpassingen

Gierzwaluw in metselsteen, de bovenste blijft de steen als geheel zichtbaar, de onderste wordt volledig ingemetseld, alleen een opening moet in de muur gecreëerd worden om de neststeen toegankelijk te maken. Opening is 3cm hoog en 7cm lang.

Wordt er niet ingemetseld, of voor onder goot voor andere oplossingen gekozen, dan is de laatste afbeelding een optie.

IB GZ 05 Inbouwsteen Gierzwaluw (nieuwbouw)

Artikelnummer	90154
Buitenmaat (b x h x d) (cm)	42 x 18 x 18,1
Binnenmaat (b x h x d) (cm)	27 x 13 x 15
Gewicht (kg)	6,5
Kleur	Grijs
Invliegopening	30 x 65
Materiaal	Woolstone®

[MEER INFORMATIE](#)

[OFFERTE AANVRAAG](#)

IB GZ 06 Inbouwsteen Gierzwaluw (nieuwbouw)

Artikelnummer	90152
Buitenmaat (b x h x d) (cm)	42 x 18 x 16,8
Binnenmaat (b x h x d) (cm)	27 x 13 x 15
Gewicht (kg)	5,5
Kleur	Grijs
Invliegopening	65 x 30 mm (zwaai)
Materiaal	Woolstone®

[MEER INFORMATIE](#)

[OFFERTE AANVRAAG](#)

NK GZ 10 Nestkast Gierzwaluw

Artikelnummer	10134
Buitenmaat (b x h x d) (cm)	44 x 27 x 27
Binnenmaat (b x h x d) (cm)	35 x 17 x 17
Gewicht (kg)	9
Kleur	Grijs
Invliegopening	55 x 30 mm (zwaai)
Materiaal	Woolstone®

[MEER INFORMATIE](#)

[OFFERTE AANVRAAG](#)

Nestpannen

Nestpannen zijn er in alle soorten en maten. U kunt bij de leverancier van de regulier pannen vragen om pannen van hetzelfde soort maar dan met een gat, groot genoeg voor de Gierzwaluw. Dat is een opening van 3cm hoog en 7cm lang. De Huismus past hier ook doorheen.

Voorbeeld van pannen. Aan de achterkant zijn de dakpannen open. De vogels zoeken zelf een plek onder het dakvlak. Voor de Gierzwaluw is belangrijk dat er tussen de horizontale daklatten en het dak geen ruimte is. Een Gierzwaluw maakt nauwelijks een nest, anders rollen de eieren in de dakgoot. Als de daklat direct onder de pan iets verdikt wordt (plankje eraan) helpt dit de Gierzwaluw nog beter om een nest met jongen groot te brengen.

Gierzwaluw op een oud huismusnest

Er zijn ook andere creatieve oplossingen te bedenken, afhankelijk van de bouwstijl. Zie hieronder ter illustratie. Of ter inspiratie op [Ruimte voor vogels in overstekende dakranden | Bouw Natuurinclusief voor gootoplossingen.](#)

Huismus (op afbeelding helaas de verkeerde mus, nml. de Ringmus) kan hier zo goed als onzichtbaar goed terecht. Met de juiste invliegopening ook erg geschikt voor de Gierzwaluw.

Bijlage 4: Locatie plangebied

Bron: Activiteitenplan Hof van Harmelen (14 februari 2023)

Figuur 1: plangebied binnen de rode lijnen (bron: NWC - kaartmateriaal: PDOK Viewar)